

Postbus 38, 9780AA Bedum
Tel. 050-3018911
Fax 050-3018247
E-mail: gemeente@bedum.nl

Gemeenteraad

Doorkiesnr.
Uw brief
Uw kenmerk
Ons kenmerk AS/DK/005.10.2015
Bijlage(n)

Onderwerp
groenonderhoud

Bedum, 13 oktober 2015

VERZONDEN 14 OKT. 2015

Geachte leden van de raad,

In de voorjaarsnota 2015 is kort ingegaan op de stand van zaken rond de taakstellende structurele bezuiniging van 15% op groenonderhoud. In de begroting 2015 en nu ook die van 2016 is deze taakstelling opgenomen op de stelposten nog te realiseren bezuinigingen. Met deze brief geven wij u een nadere toelichting. In de gemeenteraad van november 2014 is hiertoe besloten onder het voorbehoud van een nadere onderbouwing. Ook voor het openbaar groen moest en moet een mix van minder geld, meer efficiency, meer omvorming, meer differentiatie, een goede balans tussen bezuiniging en een verantwoorde kwaliteit van de openbare ruimte opleveren.

In onze vergadering van 18 augustus 2015 hebben wij, naar aanleiding van de offerte van Ability voor 2015, een discussie gewijld aan de inzet voor 2016 en volgende jaren.

Wij constateren dat er frictie is tussen continuering van bestaand beleid, de in beginsel afgesproken bezuinigingen met 15% op budgetten voor gemeentelijk onderhoud aan de openbare ruimte (groen, wegen, bruggen) en gebouwen, structureel met ingang van 2015, en de kwaliteit van die openbare ruimte na effectuering van die bezuinigingstaakstelling.

Als gevolg van een aantal parallelle ontwikkelingen denken we dat die balans tussen bezuiniging en een verantwoorde kwaliteit van de openbare ruimte niet kan worden bereikt. Zo is in 2012 op rekeningbasis $327 + 51 =$ rond € 378.000 uitgegeven aan het onderhoud van openbaar groen en begraafplaatsen door derden. In 2015 wordt dit bedrag naar verwacht $279 + 30 =$ € 309.000. Dit is conform de begroting maar exclusief de stelpost nog te realiseren bezuiniging op groenonderhoud. Zo bezien zijn de uitgaven tussen 2012 en 2015 reeds met 18 % teruggebracht. Dat is in 2011 / 2012 begonnen met een intensieve discussie in college en met de raad over inzet, kwaliteit en kosten van Ability; we komen verder in deze brief hierop terug. Ook speelt een rol dat de begrotingsposten, ook via voor-/najaarsnota, voor een deel incidenteel werden geraamd. En als derde factor moet worden genoemd dat de bezuinigingstaakstelling van 15% in 2015 en volgende jaren wordt gebaseerd op het begrotingsbedrag 2014; dit is $15\% \times € 279.300$ (openbaar groen) is afgerond € 42.000.

Uiteindelijk, als uw raad wenst vast te houden aan de taakstellende bezuiniging, kan naar onze verwachting niet meer worden voldaan aan het uitgangspunt van een kwalitatief verantwoord onderhoudsniveau van de openbare ruimte, in casu van het groen.

>>2

We moeten nog een slag maken op het gebied van (verdere) omvorming en onderhoudsdifferentiatie, maar daarmee kan deze opgave niet binnen handbereik worden gebracht.

Al in 2011 hebben we stevig met Ability onderhandeld over het meerjarencontract dat ons toen werd aangeboden. We hebben toen onder meer inzicht geëist in kengetallen van m2, onderhoudsfrequenties. Dit maakte voor het eerst zichtbaar om welke hoeveelheden te onderhouden groen het ging, de gevolgen van het verbod op het gebruik van gifkorrels in plantvakken voor het schoffelen en de frequentie hiervan, het aantal grasmaaibeurtten, afhankelijk van de weersomstandigheden, om de meest in het oog springende factoren te noemen. Deze factoren zouden zonder ingrepen leiden tot een forse uitzetting van de begrotingspost voor Ability : van € 249.840,-- in 2009 naar € 342.045,-- in 2011. In 2005 bedroegen deze kosten € 183.000, met een jaarlijkse verhoging van 2%. Uiteindelijk is toen met Ability een bedrag van € 300.000,-- voor 2012 overeengekomen, eenmalig en met de opdracht om toen aangeleverde meerjarige opties te vervangen door forse wijzigingen in de wijze van onderhoud en het budget.

In ongeveer dezelfde periode (2009-2015) is het areaal aan te onderhouden openbaar groen fors uitgebreid door aanleg van het wandelgebied Noord-/Zuidwolde, park bij Opmaat, uitbreiding bedrijventerrein en aanleg groen in Ter Laan 4. Deze areaaluitbreiding ging niet of beperkt gepaard met verhoging van de budgetten.

Terugkijkend moeten we nu vaststellen dat in 2011 de discussie met Ability over een aanzienlijke terugraming van hun budget voor groenonderhoud parallel liep met de inventarisatie van bezuinigingsmogelijkheden, dat forse kostenreducties inmiddels zijn gerealiseerd, maar dat het terugbrengen van begrotingsbedragen als het ware is ingehaald, anders gezegd extra belast door het raadsbesluit van 4 en 6 november 2014 om met ingang van 2015 ook 15% op het groenonderhoud te bezuinigen.

Naast de bezuiniging op het groenonderhoud zijn ook de kosten voor onderhoud door derden op de begraafplaatsen, onder andere door de aanschaf van een eigen maaimachine, al teruggebracht van € 50.500,-- in 2011 en 2012 naar € 30.000,-- in 2015. Globaal de helft van de vrijval werd ingezet voor de kapitaallasten van de aanschaf van een maaimachine; de andere helft werd genoteerd als "een eerste aanzet op de voorgenomen bezuiniging op groenonderhoud, zoals die is opgenomen in bijlage III bij de begroting 2014".

Tenslotte is met de vaststelling van de toekomstvisie buitendienst in 2011 het aandeel van de formatie op het onderhoud van de begraafplaatsen en groen ook teruggebracht van 6,8 fte naar 5,7 fte. Deze vermindering met 0,3 fte op begraafplaatsen en 0,8 fte op groen maakte onderdeel uit van de bezuinigingstaakstelling op de ambtelijke formatie en heeft een waarde van zo'n € 53.000.

Alle bezuinigingen bij elkaar opgeteld is er al een bezuiniging gerealiseerd op het onderhoud van het openbaar groen en de begraafplaatsen van:

- Groenonderhoud	€ 48.000,--
- Begraafplaatsen onderhoud	€ 21.000,--
- Bezuiniging op eigen onderhoudsformatie	€ 53.000,--
Totaal	€ 122.000,--

We noemen enkele aanpassingen van de onderhoudsinzet die ten grondslag liggen aan bovengenoemde bezuinigingen.

In de richting van Ability:

- maaifrequentie gazons van 29 naar 25 keer per seizoen;
- bijmaaien van randen, kanten en obstakels: van 4 naar 1 keer per seizoen
- hagen knippen voortaan door eigen dienst;
- minder schoffelen en minder opruimen ervan daarna;
- vermindering frequentie bij het steken van harde kanten.

In de richting van derden:

- verlaging van onderhoudsintensiteit, bv bij het maaien van de wallekanten.

In de richting van de buitendienst:

- meer werkzaamheden in eigen beheer;
- minder formatie.

Blijven nog drie instrumenten voor verdere kostenbeheersing over:

- omvorming van onderhoud intensief openbaar groen naar extensief onderhoud; anders gezegd van struiken naar gras;
- ingebruikgeving of verkoop van openbaar groen;
- differentiatie van onderhoud naar lokaties: dus regelmatig onderhoud van "zichtlokaties" en een vermindering van de onderhoudsfrequentie op andere plekken.

Het eerste en het tweede levert uiteenlopende resultaten op: van bermbegroeiing aan de Waldadrift, via de wijkaanpak "plan Oost" aan de Ommelanderdrift en Lijnbaan tot ingebruikgeving aan de Populieren. En meest recent levert ook de realisatie van de speel- en ontmoetingstuin op het Burchtplein een besparing van € 1.904,00 op groenonderhoud op. Tempo van realisatie en opbrengst zijn erg uiteenlopend. Op dit moment is een voorstel in de maak betreffende het adopteren van rotondes door plaatselijke ondernemers. De besparing die op dit onderdeel verwacht draagt ongeveer € 1.000,00. We werken momenteel aan een andere invulling van de onderbeplanting aan de Wilhelminalaan, waarbij gekozen wordt voor een beplanting die minder arbeidsintensief is. Dit zelfde gaat gelden voor het project reconstructie Waldadrift die volgend jaar op het programma staat.

Daartegenover staat dat het areaal aan groen zich de komende jaren verder uit zal breiden. Over de exacte hoeveelheid te onderhouden groen hebben we regelmatig discussie met Ability. Er wordt op dit moment hard gewerkt aan het op kaart krijgen van het areaal aan groen. Wij verwachten deze gegevens halverwege 2016 compleet te hebben.

Ondanks de genoemde bijstellingen in de onderhoudsinzet, kan objectief nog steeds gesproken worden van een redelijk hoge kwaliteit van de openbare ruimte en het onderhoudsniveau daarvan. Maar de opmerkingen / klachten nemen toe. Zo werden in 2014 108 klachten over groenonderhoud en 13 over het onderhoud van de begraafplaatsen geregistreerd. Dat is een beperkte toename ten opzichte van 2013 maar als de besluitvorming op weg naar de begroting 2016 ongewijzigd blijft, zal dit aantal verder toenemen.

Wij verwachten de komende jaren de geraamde bezuinigingstaakstelling op openbaar groen niet te kunnen realiseren zonder gevolgen voor de kwaliteit van de openbare ruimte.

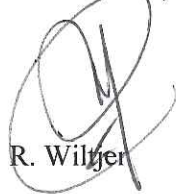
Met deze brief beogen we twee zaken:

1. we willen u uitvoeriger informeren over de stelpost "nog te realiseren bezuinigingen" dan in de begroting voor volgend jaar is opgenomen;
2. we kondigen de onderbouwing voor het budget openbaar groen c.a., afgesproken naar aanleiding van de (extra) taakstellende bezuiniging van 15% op dit onderdeel, aan voor het eerste kwartaal van 2016.

Dit laatste geldt overigens ook voor het onderhoud van bruggen. Wij beschikken om verschillende redenen nog niet over rapporten met inspecties en meerjarige onderhoudsramingen op grond waarvan conclusies over de haalbaarheid van de taakstellende bezuinigingen kunne worden getrokken. Deze staat aangekondigd voor het 4^e kwartaal van 2015.

Dit verklaart dat de kortingen op onderhoudsbudgetten voor gebouwen en wegen in de begrotingen 2015 e.v. functioneel zijn verwerkt en dat de kortingen voor groen en bruggen als stelposten zijn opgenomen. Dit is om dezelfde reden ook in de begroting 2016 (blz. 61) gebeurd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,
De secretaris,

R. Wilger

De burgemeester,

drs. H.P. Bakker